Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

►**B**

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2018/1789,

19. november 2018,

millega toetatakse väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse ja leviku vastu võitlemist Araabia Riikide Liiga liikmesriikides

(ELT L 293, 20.11.2018, lk 24)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Nõukogu otsus (ÜVJP) 2020/2142, 17. detsember 2020	L 430	25	18.12.2020

▼B

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2018/1789,

19. november 2018,

millega toetatakse väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse ja leviku vastu võitlemist Araabia Riikide Liiga liikmesriikides

Artikkel 1

1. Et aidata Araabia Riikide Liiga liikmesriikidel riigisiseselt rakendada ÜRO tegevuskava ning tuvastamist ja päritolu kindlakstegemist võimaldavat rahvusvahelist vahendit, püüab liit saavutada järgmisi eesmärke:

— kestlikult suurendada Araabia Riikide Liiga liikmesriikide suutlikkust võidelda väike- ja kergrelvade ebaseadusliku leviku ning terrorismi vastu ja tõhustada julgeolekut konfliktijärgsetes olukordades, järgides täiel määral rahvusvahelisi inimõiguste standardeid;

— kestlikult suurendada Araabia Riikide Liiga piirkondlikku suutlikkust käsitleda samu küsimusi;

— tugevdada Araabia Riikide Liiga liikmesriikide kontrolli väike- ja kergrelvade üle nende elutsükli võtmetähtsusega etappidel;

— tõhustada parimate tavade ja omandatud kogemuste vahetamist.

2. Lõikes 1 osutatud eesmärkide saavutamiseks toetab liit käesoleva otsusega meetmeid järgmistes valdkondades:

— rahvusvaheline väike- ja kergrelvade üleandmise kontroll (ebaseadusliku relvakaubanduse vastane võitlus);

— ebaseaduslike väikerelvade allikate kindlakstegemine ja kõrvaldamine (õiguskaitseasutuste suutlikkuse suurendamine);

— teised väikerelvade kontrolliga seotud meetmed, sealhulgas varude haldamine, seonduvate tarnete kontroll ja julgeolek;

— desarmeerimine, demobiliseerimine ja taasintegreerimine;

— ebaseaduslike väike- ja kergrelvade osas asjakohase teabe esitamine ning väike- ja kergrelvade tõhustatud kontroll.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud projekti üksikasjalik kirjeldus on esitatud käesoleva otsuse lisas.

▼B

Artikkel 2

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab kõrge esindaja.

2. Artiklis 1 osutatud projekti tehnilist rakendamist teostab Small Arms Survey (SAS), mida esindab rahvusvaheliste ja arenguvaldkonna uuringute instituut, tehes seda Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni (Interpol) ja Maailma Tolliorganisatsiooni (WCO) abil ning tihedas koostöös Araabia Riikide Liiga sekretariaadiga.

3. SAS, keda abistavad Interpol ja WCO, täidab oma ülesandeid kõrge esindaja kontrolli all. Sel eesmärgil sõlmib kõrge esindaja SASiga vajalikud kokkulepped.

Artikkel 3

1. Lähtesumma artiklis 1 osutatud liidu rahastatava projekti rakendamiseks on 2 858 550 eurot.

2. Kulutusi, mida rahastatakse lõikes 1 sätestatud lähtesummast, hallatakse vastavalt liidu eelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja normidele.

3. Järelevalvet lõikes 2 osutatud kulude nõuetekohase haldamise üle teeb komisjon. Sel eesmärgil sõlmib komisjon SASiga asjakohase lepingu. Lepingus sätestatakse, et SAS tagab liidu toetuse nähtavuse, mis vastab selle suurusele.

4. Komisjon püüab sõlmida lõikes 3 osutatud lepingu niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumist. Komisjon teavitab nõukogu kõigist selle protsessi käigus esile kerkivatest probleemidest ning teatab lepingu sõlmimise kuupäeva.

Artikkel 4

1. Kõrge esindaja annab nõukogule aru käesoleva otsuse rakendamisest SASi koostatavate korrapäraste kvartaliaruannete alusel. Nimetatud aruannete põhjal viib nõukogu läbi hindamise.

2. Komisjon annab aru artiklis 1 osutatud projekti finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

1. Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

▼M1

2. Käesolev otsus kaotab kehtivuse 30 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 3 osutatud lepingu sõlmimisest.

▼B

LISA

Väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse ja leviku vastu võitlemine Araabia Riikide Liiga liikmesriikides (2018–2020)

1. ÜVJP alusel antava toetuse taust ja põhjendus

Käesolev projekt tugineb Araabia Riikide Liiga ja liidu varasematele jõupingutustele, et aidata Araabia Riikide Liiga liikmesriikidel võidelda ebaseaduslike väike- ja kergrelvade vastu Araabia riikide piirkonnas. Ebaseaduslike väikerelvade kõrvaldamine Araabia riikide piirkonnast on väga oluline, et vähendada vägivalla kõiki vorme ning edendada kestlikku arengut ja jõukust kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) kestliku arengu eesmärkidega nii Araabia riikide piirkonnas kui ka naaberpiirkondades, sealhulgas Euroopas.

Konkreetsemalt on projekti eesmärk tugevdada Araabia Riikide Liiga liikmesriikide suutlikkust rakendada väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse kõigi aspektide ennetamist, tõkestamist ja likvideerimist käsitleva ÜRO tegevuskava (edaspidi „tegevuskava“) ning tuvastamist ja päritolu kindlakstegemist võimaldavat rahvusvahelist vahendit, tehes seda vastavalt Araabia Riikide Liiga liikmesriikide kindlaks määratud prioriteetidele ja vajadustele. Projekti normatiivne raamistik hõlmab ka kestliku arengu tegevuskava aastani 2030, eelkõige seoses eesmärgiga 16.4. Sõltuvalt vastuvõtva Araabia Riikide Liiga liikmesriigi eelistustest võivad ka ÜRO tulirelvade protokoll ja relvakaubandusleping olla võrdluspunktid projektiga seotud jõupingutustes suutlikkuse suurendamiseks (ekspordi ja impordi kontroll, kõrvalesuunamise ennetamine jne).

2. Projekti eesmärgid ja pikaajaline kestlikkus

Projekti põhieesmärk on kestlikult tugevdada Araabia Riikide Liiga liikmesriikide suutlikkust rakendada tegevuskava ning tuvastamist ja päritolu kindlakstegemist võimaldavat rahvusvahelist vahendit, sealhulgas et võidelda ebaseaduslike väikerelvade ja terrorismi vastu, tehes seda vastavalt Araabia Riikide Liiga liikmesriikide kindlaks määratud prioriteetidele ja vajadustele. Kõnealuse eesmärgi saavutamiseks on projektil järgmised peamised eesmärgid:

a) kestlikult suurendada Araabia Riikide Liiga liikmesriikide suutlikkust võidelda väike- ja kergrelvade ebaseadusliku leviku ning terrorismi vastu ja tõhustada julgeolekut konfliktijärgsetes olukordades;

b) kestlikult suurendada Araabia Riikide Liiga piirkondlikku suutlikkust käsitleda samu küsimusi;

c) tugevdada Araabia Riikide Liiga liikmesriikide kontrolli väike- ja kergrelvade üle nende elutsükli võtmetähtsusega etappidel;

d) tõhustada parimate tavade ja omandatud kogemuste vahetamist.

Araabia Riikide Liiga liikmesriikidega peetud konsultatsioonide tulemusel on selgunud, et nad vajavad abi ja toetust konkreetsetes valdkondades ning et nende keskmes on vajadus suurendada suutlikkust, et võidelda ebaseaduslike relvavoogude vastu (täiendavad üksikasjad on esitatud 3. osas). Kõik projekti komponendid, sealhulgas vajaduste hindamise ja rakendusjärgse hindamisega seotud komponendid, on välja töötatud viisil, millega tagatakse, et projekti abil suurendatakse kestlikult kasusaajate suutlikkust; kasusaajateks on Araabia Riikide Liiga liikmesriikide valitsusinstitutsioonid ja -ametnikud ning Araabia Riikide Liiga sekretariaat (relvastuskontrolli ja desarmeerimise osakond).

▼B

3. Tegevuse kirjeldus

Liidu projekt väike- ja kergrelvade ebaseadusliku kaubanduse ja leviku vastu võitlemiseks Araabia Riikide Liiga liikmesriikides (2018–2020) on töötatud välja, et reageerida vajadustele, mida Araabia Riikide Liiga liikmesriigid on väljendanud järgmistes prioriteetsetes valdkondades:

Valdkond 1:

Rahvusvaheline väike- ja kergrelvade üleandmise kontroll (ebaseadusliku relvakaubanduse vastane võitlus)

1.1. Ekspordi-/impordi-/transiidilubade andmine ja kontroll (riskihindamine jne)

1.2. Väike- ja kergrelvade vastava loata saajatele kõrvalesuunamise ärahoidmine

1.3. Väike- ja kergrelvade ning nende osade tuvastamine transporditava kauba ja lasti kontrollimise ajal (kontrollimeetodid, tehnika ja varustus jne)

Valdkond 2:

Ebaseaduslike väikerelvade allikate kindlakstegemine ja kõrvaldamine (õiguskaitseasutuste suutlikkuse suurendamine)

2.1. Maa-, õhu- ja merepiiri kontroll, sealhulgas tehnosiirde kontroll

2.2. Märgistamine, registreerimine ja päritolu tuvastamine

2.3. Täiendavad tehnikad ja meetodid relvadega seotud uurimiste ja kontrolli teostamiseks (ballistilise teabe kasutamine, smugeldamismarsruutide ja -meetodite tuvastamine/kõrvaldamine jne)

Valdkond 3:

Muud väikerelvade kontrolli meetmed

3.1. Varude haldamine ja julgeolek

Valdkond 4:

Desarmeerimine, demobiliseerimine ja taasintegreerimine

4.1. Desarmeerimise, demobiliseerimise ja taasintegreerimise alaste ekspertteadmiste, parimate tavade ja omandatud kogemuste vahetamine

4.2. Abi osutamine desarmeerimise, demobiliseerimise ja taasintegreerimise alaste riiklike programmide väljatöötamisel

4.3. Teised toetusvormid Araabia Riikide Liiga liikmesriikidele konfliktijärgses etapis

Tähelepanu tuleks pöörata sellele, et kuigi mõni Araabia Riikide Liiga liikmesriik soovis seda komponenti, oli nõudlus selle järele siiski madalam kui teiste käesolevas osas loetletud valdkondade järele. Seetõttu ei ole see projekti fookuses.

Valdkond 5:

Ebaseaduslike väike- ja kergrelvade osas asjakohase teabe esitamine ning väike- ja kergrelvade tõhustatud kontroll:

5.1. Araabia Riikide Liiga liikmesriikide õigusnormide hindamine; nõustamine seoses võimalike muudatustega

▼B

5.2. Asjakohaste uuringute, avaldatud analüüside ja teiste dokumentide tõlkimine araabia keelde

Eelnimetatud vajadustele reageerimiseks koosneb projekt järgmistest elementidest:

1) Piirkondlik kooskõlastamine: avakohtumine Kairos

2) Allpiirkondlik koordineerimine: allpiirkondlikud seminarid

3) Hindamismissioonid

4) Riigisisene koolitus

5) Seadusandlik abi

6) Teabe edastamine araabia keeles

7) Piirkondlik kooskõlastamine: kokkuvõttekoosolek Kairos

8) Projekti seire ja hindamine (sealhulgas finantsaudit)

3.1. Piirkondlik kooskõlastamine: avakohtumine Kairos

3.1.1. Eesmärk: teadlikkuse suurendamine projekti kohta, kontaktide loomine Araabia Riikide Liiga liikmesriikidega ja konkreetsete riigipõhiste vajaduste kindlakstegemise alustamine (esialgne vajaduste hindamine) (prioriteetsed valdkonnad 1–5).

3.1.2. Meetmed: ühenädalane avakohtumine Kairos, mille käigus käsitletakse projekti kõiki aspekte (prioriteetsed valdkonnad 1–5), sihtrühmaks on Araabia Riikide Liiga liikmesriikide kõrgemad ametnikud, samuti projektiga seotud küsimuste eest vastutavad Araabia Riikide Liiga töötajad.

3.1.3. Meetme tulemused: kontaktide loomine Araabia Riikide Liiga liikmesriikidega; konkreetsete riigipõhiste vajaduste kindlakstegemine; koosoleku kokkuvõtliku aruande koostamine.

3.2. Allpiirkondlik koordineerimine: allpiirkondlikud seminarid

3.2.1. Eesmärk: Araabia Riikide Liiga liikmesriikidel võimaldatakse allpiirkondlikul tasandil vahetada kogemusi ja häid tavasid ning teha kindlaks rakendusalased prioriteedid projektiga seotud valdkondades (prioriteetsed valdkonnad 1–4).

3.2.2. Meetmed: umbes projekti keskfaasis korraldatakse kolmes erinevas allpiirkonnas ühenädalased seminarid (esialgne kava: Magribi riigid, Saheli Araabia riigid ja Ida-Aafrika; Mashreq; Araabia poolsaar ja Iraak) (kokku kolm nädalat). Igal seminaril osalevad Araabia Riikide Liiga liikmesriigid määratakse kindlaks Kairos toimuval avakoosolekul (punkt 3.1) või peatselt pärast seda.

3.2.3. Meetme tulemused: kogemuste ja heade tavade vahetamine projektiga seonduvates valdkondades; rakendusalaste prioriteetide kindlakstegemine; seminari kokkuvõtliku aruande koostamine.

3.3. Hindamismissioonid

3.3.1. Eesmärk: teha kindlaks konkreetsed riigipõhised vajadused ja töötada välja järelmeetmed seoses riigisisese koolituse ja abiga (prioriteetsed valdkonnad 1–5).

3.3.2. Meetmed: visiidid abi taotlevatesse Araabia Riikide Liiga liikmesriikidesse.

▼B

3.3.3. Meetme tulemused: hindamismissioonide lõpuleviimine; iga missiooni kohta lühikese aruande koostamine, mis on vastuvõtva Araabia Riikide Liiga liikmesriigi jaoks konfidentsiaalne ning mille eesmärk on teha kindlaks tema konkreetsed vajadused (olemasoleva poliitika ja meetmete kindlakstegemine, normatiivsed või muud puudujäägid ning takistused puudujääkide kõrvaldamisel).

3.4. Riigisisene koolitus

3.4.1. Eesmärk: luua vastuvõtvates Araabia Riikide Liiga liikmesriikides kestlik väikerelvade kontrolli suutlikkus vastavalt kõnealuse riigi huvidele ja vajadustele (prioriteetsed valdkonnad 1–4).

3.4.2. Meetmed

Riigisisene koolitus toetust taotlenud Araabia Riikide Liiga liikmesriikidele. Koolituskursustest võiks abi saada kõik 22 Araabia Riikide Liiga liikmesriiki (üks nädal riigi kohta) või väiksem arv Araabia Riikide Liiga liikmesriike (mitu visiiti nendesse riikidesse; nt kaks nädalat koolitust 11 Araabia Riikide Liiga liikmesriigile).

Iga ühenädalane koolituskursus hõlmab järgmist: a) avapäev, mille käigus tutvustatakse kõrgetele valitsusametnikele projekti kõiki aspekte, mis on Araabia Riikide Liiga liikmesriigi jaoks huvitavad/asjakohased; b) kahepäevane koolitus eesliini juhtidele (projekti eksperdid, kes töötavad paralleelselt Araabia Riikide Liiga liikmesriigi jaoks huvitavates/asjakohastes valdkondades); c) kahepäevane praktiline koolitus valdkonnas töötavatele inimestele (projekti eksperdid, kes töötavad paralleelselt Araabia Riikide Liiga liikmesriigi jaoks huvitavates/asjakohastes valdkondades).

Korduvate visiitide puhul püütakse projektiga tõhustada riiklikku isevastutust, laiendades ja tugevdades esimese visiidi ajal osutatud koolitust, eelkõige valdkondades, mille vastuvõttev Araabia Riikide Liiga liikmesriik on kindlaks määranud peamiste prioriteetidena.

3.4.3. Meetme tulemused: koolituskursuste mõju hinnatakse, et teha kindlaks, mil määral on täidetud projekti suutlikkuse suurendamise alased eesmärgid.

3.5. Seadusandlik abi

3.5.1. Eesmärk: hinnata väikerelvadega seonduvat seadusandlust toetust taotlenud Araabia Riikide Liiga liikmesriikides; teha kindlaks võimalikud seadusandlikud muudatused (prioriteetsed valdkonnad 1–4).

3.5.2. Meetmed: dokumendipõhised uuringud ja koostöö toetust taotlenud Araabia Riikide Liiga liikmesriigiga; riikide külastused (üks nädal) ning järelmeetmeid käsitlev aruanne ja koostöö toetust taotlenud Araabia Riikide Liiga liikmesriigiga.

3.5.3. Meetme tulemused: lühikese aruande koostamine, mis on vastuvõtva Araabia Riikide Liiga liikmesriigi jaoks konfidentsiaalne ning milles määratakse kindlaks võimalikud seadusandlikud muudatused.

3.6. Teabe edastamine araabia keeles

3.6.1. Eesmärk: täita Araabia Riikide Liiga liikmesriikide vajadused saada araabia keeles sõltumatut ja usaldusväärset teavet väikerelvade ja relvavägivalla kohta (prioriteetne valdkond 5).

▼B

3.6.2. Meetmed: võtmetähtsusega trükiste ja dokumentide tõlkimine araabia keelde (avaldatud aruanded, parimate tavade suunised jne). Näitena võib tuua Small Arms Survey suunised seoses ÜRO väikerelvade protsessi ning väikerelvade füüsilise julgeoleku ja varude haldamise maatriksiga.

3.6.3. Meetme tulemused: konkreetsed tulemused hõlmavad oluliste raamatute, aruannete ja teavitusdokumentide tõlkimist ning netisaadete ja blogipostituste tootmist araabia keeles. Selle meetme tulemusel suureneks märkimisväärselt sõltumatu ning usaldusväärse ja araabiakeelse teabe kättesaadavus väikerelvade ja relvavägivalla kohta.

3.7. Piirkondlik kooskõlastamine: kokkuvõttekoosolek Kairos

3.7.1. Eesmärk: projekti ja tulevase koostöö kava hindamine (prioriteetsed valdkonnad 1–5).

3.7.2. Meetmed: projekti lõpus Kairos toimuv kahepäevane kohtumine, millel osalevad Araabia Riikide Liiga liikmesriikide kõrgemad ametnikud, samuti projektiga seotud küsimuste eest vastutavad Araabia Riikide Liiga töötajad.

3.7.3. Meetme tulemused: projekti arutamine ja hindamine; tulevase koostöö kavade väljatöötamine väikerelvade kontrolli valdkonnas; koosoleku kokkuvõtliku aruande koostamine.

3.8. Projekti järelevalve ja hindamine

3.8.1. Eesmärk: selle tagamine, et projekt on saavutanud oma sisulised eesmärgid ning et projekti raames tehtud kulutused on tehtud vastavalt heakskiidetud eelarvele.

3.8.2. Meetmed: eri projektikomponentide mõju mõõtmiseks sisaldab projekt nii sisemist kui välist järelevalvemehhanismi. Sisemist järelevalvemehhanismi juhib keskuse enda tulemuspõhise juhtimise spetsialist, keda toetab projektimeeskond. Välishindamine hõlmab välishindamise meeskonna värbamist, mis reisib projekti lõpus Kairos toimuvale kahepäevasele kohtumisele, valitud osalevatesse Araabia Riikide Liiga liikmesriikidesse (kuni 8 riiki) ning peamiste projekti rakendajate – Small Arms Survey, Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni ja Maailma Tolliorganisatsiooni – peakorteritesse. Projekt hõlmab ka finantsauditi tegemist vastavalt liidu nõuetele.

3.8.3. Meetme tulemused: projekti mõju hindamise lõpuleviimine; finantsauditi lõpuleviimine.

4. Rakendusasutused ja partnerlused

Juhtiv rakendusasutus on Šveitsis Genfis paiknevas rahvusvaheliste ja arenguvaldkonna uuringute instituudis asuv uurimiskeskus Small Arms Survey (SAS). Projekti rakendamisel tugineb SAS eelkõige panustele, mida annavad Rahvusvaheline Kriminaalpolitsei Organisatsioon (Interpol) ja Maailma Tolliorganisatsioon (WCO). Interpol on eelkõige vastutav prioriteetsete valdkondade 2.2 ja 2.3 eest (õiguskaitseasutuste suutlikkuse suurendamine) ning WCO prioriteetsete valdkondade 1 ja 2.1 eest (rahvusvaheline üleandmise kontroll, sealhulgas piirikontroll).

▼B

Vajaduse korral sõlmib SAS allhankelepinguid teiste organisatsioonidega, et need aitaksid projekti teiste komponentide elluviimist (võivad hõlmata varude haldamise ja julgeoleku komponenti). Sõltuvalt osalevate Araabia Riikide Liiga liikmesriikide vajadustest ja eelistustest võivad projekti rakendamisel oma panuse anda ka teised organisatsioonid, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonid ning Araabia Riikide Liiga teatavad spetsialiseerunud asutused.

Rakendusasutused kooskõlastavad oma tegevust ka Araabia Riikide Liiga liikmesriikides töötavate valitsus- ja valitsusväliste organisatsioonidega ning kõigi kohapeal tegutsevate liidu programmidega, tagamaks et kõik projekti raames toimuvad tegevused täiendavad olemasolevaid algatusi ning tuginevad neile.

SAS ja selle rakenduspartnerid võtavad samuti asjakohaseid meetmeid, et tagada projekti nähtavus vastavalt liidu suunistele.

5. Kestus

Projekti läbiviimiseks on kavandatud 24 kuud. Araabia Riikide Liiga liikmesriikide huvi ja rahastamise olemasolu korral võimaldaks projekti pikendamine üle esialgselt kavandatud kaheaastase perioodi jätkata ja tugevdada projekti sissejuhatavas etapis tehtud suutlikkuse suurendamise alaseid jõupingutusi. Näiteks saaks korrata, laiendada ja katsetada asjaomasele Araabia Riikide Liiga liikmesriigile esialgses etapis osutatud koolitust, hõlmates kestlikkuse tagamise eesmärgil suuremat arvu töötajaid. Araabia Riikide Liiga liikmesriigid, kes ei saanud projekti esimeses etapis kogu taotletavat koolitust või seadusandlikku abi, võivad seda saada teise etapi käigus. Araabia Riikide Liiga liikmesriigid, kes tegid kindlaks uued relvastuskontrolli vajadused või prioriteedid, tuginedes näiteks projekti esimese etapi käigus omandatud suutlikkusele, võiksid nendes valdkondades saada abi teise etapi käigus.